

www.inau.org.ua

Інтернет Асоціація України Ukrainian Internet Association

**АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА
щодо моніторингу стану захисту авторських прав
в українському сегменті мережі Інтернет**

**ANALYTICAL NOTE
on the Monitoring of Copyright Protection
in Ukrainian Segment of the Internet**

Аналітична записка підготовлена за дорученням
Комітету з питань інтелектуальної власності Інтернет Асоціації України
Адвокатським об'єднанням «Юскутум» (www.juscutum.com).
Київ, 2015 р.

Analytical note has been prepared by Juscutum attorneys association (www.juscutum.com)
on behalf of the Committee on Intellectual Property of Ukrainian Internet Association.
Kyiv, 2015

АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА
щодо моніторингу стану захисту авторських прав
в українському сегменті мережі Інтернет

1. В останні кілька років у провідних економіках світу інвестування в немайнові активи – об'єкти інтелектуальної власності – витіснило традиційні інвестиції в активи матеріальні. Серед перших 20 осіб у списку найбагатших людей світу завжди є ті, чий бізнес пристосувався до новосформованої «економіки знань» і отримує від цього непогані дивіденди. Отже, з фінансової точки зору, бажання держави проводити політику протекціонізму щодо таких інвестицій в його економіку виглядає логічним. Однією з таких держав є Сполучені Штати Америки. Згідно з доповіддю Міністерства торгівлі США¹, в 2010 році дохід від промисловості, яка виробляє об'єкти інтелектуальної власності, склав 5,06 трлн. доларів. У контексті захисту інтересів інвесторів, найбільш важливою є діяльність Торгового представництва США (USTR). Коли мова йде про захист прав інтелектуальної власності, то тут потрібно звертати увагу на спеціальний звіт 301 (також відомий під назвою «301-й список»). У ньому Торговецьке представництво США вказує на існуючі перешкоди для комерційної діяльності американських компаній в конкретній країні. Такими перешкодами, як правило, є недосконалість існуючого законодавства в сфері захисту прав інтелектуальної власності та практики його застосування.
2. Варто відзначити, що оціночні судження про недосконалість законодавства тієї чи іншої держави висловлюються з позиції захисту інтересів великих американських корпорацій, а не аналізу юридичної техніки, ефективності правового регулювання суспільних відносин та інших критеріїв, яким в ідеалі повинні відповідати норми права. Незважаючи на те, що в 2014 році Торговецьке представництво США відкликала свій звіт щодо України, підстави для його складання, безумовно, вимагають критичного аналізу.
3. Перш за все, хочеться звернути увагу на політику найбільш великих виробників програмного забезпечення (далі - ПЗ). Незважаючи на наявність успішної практики локалізації ПЗ в країнах Прибалтики², компанія Microsoft довгий час не намагалася застосувати подібну практику в Україні. У 2014 році керівництво Microsoft Україна заявило про свої плани щодо зниження ціни³. Безумовно, це - позитивний симптом. Але з нього логічно випливає необхідність наступних дій: (а) переоцінка всіх раніше висунутих претензій до України та (б) обґрунтування озвученої ціни. Ці кроки дозволять найбільшому виробникові ПЗ в світі і фактичному монополісту на ринку України (більше 2/3 користувачів українського Інтернету користуються ОС Windows)⁴ уникнути претензій з боку Антимонопольного комітету України і зміцнити порозуміння з українським споживачем.
4. Сьогодні локалізація є тим першим кроком, який дозволить розпочати формування в українського користувача споживчої культури, яка поважає права інтелектуальної власності. Адже в такому разі, ціна на програмне забезпечення істотно знизилася б, що, своєю чергою, дозволило б знизити відсоток використання неліцензійного ПЗ.
5. Також надзвичайно важливим чинником є перегляд санкцій і заходів відповідальності за порушення законодавства у сфері авторського права. Більшість правовласників виступали за посилення відповідальності та підвищення кількості міліцейських рейдів⁵. Мусимо вказати на неефективність такої міри. Надмірне захоплення використанням міліцейських методів впливу на суспільство зміцнило недовіру до правовласників і сформувало їх негативний

¹ http://www.uspto.gov/about/ipm/industries_in_focus.jsp

² <http://www.moles.ee/04/Feb/06/2-2.php>

³ <http://ain.ua/2014/02/18/513345>

http://economics.lb.ua/business/2014/02/18/255760_microsoft_obvinila_ukrainskie.html

⁴ <http://ain.ua/2012/10/09/96933>

⁵ <http://www.iipa.com/rbc/2013/2013SPEC301UKRAINE.PDF>

образ у значної частини Інтернет-аудиторії. На нашу думку, однією з найважливіших причин політичної кризи в Україні наприкінці 2013 - початку 2014 років (Євромайдан - Майдан) стала недовіра суспільства до правоохоронної системи. Згідно з результатами соціологічного опитування, проведеного Інститутом соціології НАН України ще навесні 2013 року, лише 1% населення України повністю довіряє міліції⁶. Зараз, разом з реформою МВС, правовласникам також слід переглянути свій арсенал охоронної взаємодії з суспільством в бік цивільної відповідальності шляхом притягнення до неї в судовому порядку.

6. Саме ціна ПЗ в Україні є ключовим фактором, який веде до так званого «Інтелектуального піратства». Ця теза підтверджується Індексом Біг-Мака, в основі якого лежить вартість виробництва Біг-Мака в окремо взятій країні. Так, в січні 2014 року його ціна в Україні становила \$ 2,27 у порівнянні з \$ 4,62 в США, що вказує на справедливий курс на рівні 4,11 грн. за долар США. Не може не викликати подиву ситуація, що склалася, коли ціна ПЗ, що продається в США і Україні - майже однакова.
7. Разом з цим, можна вкрай позитивно оцінити практику попередньо встановлених продуктів, коли разом з купівлею гаджета покупець отримує також легальний продукт авторського права. Ця практика істотно знизилася рівень використання нелегального ПЗ в Україні. Сьогодні переважна більшість ноутбуків продаються з легальним встановленим програмним забезпеченням. Цей приклад демонструє здатність ринку до саморегуляції і боротьби з піратством суто економічними методами. Цей фактор також повинен бути врахований при подальшому оголошенні будь-яких цифр про рівень піратства в Україні авторитетними міжнародними організаціями.
8. Наступним важливим питанням є забезпечення ліцензійним ПЗ державних органів. Існуючу на сьогоднішній день процедуру державних закупівель навряд чи можна назвати прозорою і такою, що контролюється громадськістю. Держава досі не виробила механізму чіткого визначення своїх потреб у інформаційних продуктах і доведення інформації про них ринку. Це робить процедуру закупівель вразливою до корупційних ризиків і неадекватною ринковим умовам. Українським товариством була піддана критиці програма легалізації ПЗ. Так, замість реального визначення потреб держави в софті і виборі оптимального продукту, був оголошений тендер серед постачальників одного і того ж софту. При цьому дані про потреби державних органів в обладнанні та ПЗ були видані за ніби то дійсні дані про кількість обладнання з нелегальним ПЗ в державних органах. Крім того, фактично монополічне становище компанії Microsoft на ринку ПЗ вже було предметом звернення громадських організацій до Антимонопольного комітету України. Це поставило інших виробників програмних продуктів в невігідне становище і не сприяло зміцненню в суспільстві культури споживання легальних програмних продуктів.
9. Саме формулювання ідеї легалізації ПЗ в органах влади виглядає спотвореною і слабо сприймається громадянами України. Так, без проведення точної оцінки про кількість нелегально встановлених версій ПЗ і виявленні всього спектра компаній, чиї програми використовуються державою нелегально, програма легалізації поки що являє собою претензії однієї конкретної компанії до держави Україна. При цьому в розрахунок суми упущеної вигоди не враховується ймовірна ціна на супровід і установку такого софту. Причому суми претензій різняться, що сприймається українськими платниками податків як спроба вступити в злочинну змову з українською владою або ж шантаж держави під загрозою санкцій. Ключовим фактором у цьому є вимога не припинити незаконне використання ПЗ, а виплатити гроші. Державі Україна та ключовим розробникам ПЗ слід розпочати прозорий конструктивний діалог, націлений на (а) поступове припинення використання нелегального ПЗ, (б) виявлення реальних потреб держави у ПЗ, (в) розробка чітких та прозорих правил закупівлі ПЗ. Окремо від цього процесу слід розпочати реальну оцінку шкоди виробникам

⁶ http://www.i-soc.com.ua/uploads/p-r_1.1.pdf

ПЗ від протиправного використання державою об'єктів інтелектуальної власності. В цьому процесі насамперед слід виходити із роз належної методики визначення шкоди, яка б здатна була пояснити суми матеріальних претензій.

10. Ще одним важливим аспектом, на який Україні постійно вказують іноземні спостерігачі, є захист прав правовласників на різного роду контент, який поширюється як на фізичних носіях, так і в мережі Інтернет. У зв'язку з цим варто вказати на кілька обставин, яким, свідомо чи ні, іноземні спостерігачі (в т.ч. Торговельне представництво США) не хочуть надавати значення у своїх доповідях і звітах. Важливо відзначити, що, не зважаючи на загальновизнану високу роль об'єктів інтелектуальної власності, їх виведення на ринок проходить зі значно меншими розрахунками, ніж це прийнято робити щодо матеріальних активів. Так, наприклад, вихід будь-якого споживчого продукту супроводжується масштабним дослідженням ринку, аналізом його структури і кон'юнктури. І тільки після отримання та обробки всього масиву даних проводиться розрахунок цінового сегмента та ознайомлення покупця з продуктом. Зовсім інакша справа з ринком об'єктів інтелектуальної власності. Ставлячи за провинку Україні заподіяння багатомільйонних збитків від порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, правовласники досі не провели жодного масштабного дослідження українського ринку. Його обсяг досі не визначений. Це впливає також із абсолютно незрозумілих заяв різних правовласників про свої втрати або упущену вигоду. Збиток від піратства тільки в державних органах в Microsoft Україна оцінили в \$ 200 млн. Крім того, поширеною є практика збору роялті організаціями колективного управління, які не отримували таких повноважень від відповідних правовласників. Цей факт був підтверджений в триста першому списку за 2013 рік. Крім того, звіти Міжнародного альянсу інтелектуальної власності (ІПА) завжди викликають питання стосовно того, яким чином, з чією допомогою і на підставі яких принципів розрахунку вони підготовлені. Без проведення масштабних і системних досліджень ринку України в сфері інтелектуальної власності, зокрема її купівельної спроможності, будь-які заяви про збитки в цій сфері не можуть бути сприйняті з усією серйозністю. При цьому, важливим фактором аналізу інформації буде публічність її наповнення і використання методик, які визнані науковим світом і вже довели свою ефективність. Важливість ринку об'єктів інтелектуальної власності має бути відображена в підходах до його дослідження.
11. Окремої критики заслуговує вимірювання рівня піратства у відсотках. Відірваний від абсолютних цифр і не підкріплений прозорими формулами розрахунків, відсоток піратства стає предметом глузувань з боку пропагандистів використання нелегального ПЗ. В той же час вимірювання кількості протиправних скачувань демонструє явно не провідну роль України у питанні Інтернет-піратства⁷. Культурний пласт, запущений ще ресурсом The Pirate Bay, став успішний в першу чергу завдяки непрозорій поведінці правовласників. І цей пласт розвивається в Україні також завдяки відсутності належної інформаційної взаємодії та відкритості на ринку авторських прав.
12. Мусимо визнати хибність поєднання проблем нелегального використання ПЗ та нелегального розповсюдження об'єктів авторських прав, таких як музика, фільми тощо. Маючи схожу природу проблем та зовні збігаючись за наслідками, суть вирішення проблем нелегального використання ПЗ та формування легального ринку об'єктів авторських прав – це два окремі процеси, які мають відбуватися за різними підходами.
13. Істотний недолік бізнес-моделі щодо об'єктів авторських прав, яка застосовується при роботі на українському ринку, - це відсутність релевантної (саме для країн з економікою, що розвивається) схеми монетизації контенту в мережі Інтернет. Такою може бути прогресивна система revenue sharing, коли за використання свого контенту великий правовласник одержує не фіксовану і заздалегідь обумовлену суму роялті, а винагороду, розмір якої залежить,

⁷ <http://ru.scribd.com/doc/230696705/Omdat-Het-Gratis-is-Consid-CentERdat-IViR-Small>

наприклад, від кількості скачувань або посилань на певні об'єкти. На практиці це виливається в необґрунтовані очікування правовласника щодо прибутку, які потім компенсуються ним через накладення штрафів та інших санкцій за порушення його прав інтелектуальної власності внаслідок купівлі або скачування споживачами неліцензійного контенту.

14. Керівництво країни, в першу чергу, під тиском великих правовласників робить кроки щодо нормативного вирішення проблеми Інтернет-піратства. Однак поки що ці кроки не можна вважати задовільними. Зокрема, наразі Державною службою інтелектуальної власності України за дорученням Кабінету Міністрів України ведеться робота над проектом Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет», яким вводиться процедура блокування Інтернет сайтів. Втім, ефективність такої роботи лишається низькою через вкрай стислі строки, відведені для суспільного обговорення проекту. Це призводить до того, що в роботі використовується текст, який був раніше розкритикований експертним співтовариством. Цей текст не гармонізований з законодавством ЄС та має багато запозичень із законодавства Російської Федерації та вад законодавчої техніки. Втім, ми звертаємо увагу, що запозичуючи норми РФ, ми не можемо очікувати іншого результату, а саме – використання законодавства про авторське право для цензури в мережі Інтернет при провальних показниках боротьби з піратством. Тому вважаємо за необхідне кардинально переглянути підходи до вирішення питання із блокування сайтів в мережі Інтернет, зокрема, не погоджуватися на досудове блокування сайтів. При цьому наголошуємо на необхідності забезпечення принципу технологічної нейтральності. Щоправда, розпочата наприкінці 2014 року керівництвом Державної служби інтелектуальної власності України робота над погодженням тексту законопроекту із ключовими гравцями ринку дає підстави очікувати на позитивній результат доопрацювання тексту.
15. Серед позитивних тенденцій українського сегмента мережі Інтернет слід відзначити, що багато українських Інтернет-ресурсів, які або надають своїм користувачам доступ до контенту, або служать майданчиком для його розміщення, впроваджують практику реагування на повідомлення про порушення авторських прав згідно з нормами Digital Millennium Copyright Act. Така ініціатива українських ресурсів тим більше заслуговує позитивної оцінки, якщо враховувати, що дія цього нормативного акту не поширюється на територію України, і що такі дії роблять ресурси вразливішими в конкурентній боротьбі з явно піратськими ресурсами, які жодним чином не реагують на скарги правовласників. Проте, система електронних скарг досить міцно увійшла в практику українських інтернет-ресурсів. Це демонструє здатність ринку саморегулюватися і його схильність до впровадження прозорих правил. За підтримки цієї ініціативи з боку правовласників і держави, така тенденція може стати найпотужнішим інструментом самоочищення українського ринку.
16. Експертне середовище України в особі профільних об'єднань учасників ринку, юристів, представників державної влади постійно проводить роботу, спрямовану на вдосконалення українського законодавства у сфері захисту прав інтелектуальної власності. Зокрема, вже були озвучені ініціативи щодо створення реєстру авторських прав, а також внесення змін до чинного законодавства з метою створення можливостей для роботи нової системи об'єктів авторського права і суміжних прав. Вона дозволить не тільки отримати нові джерела монетизації, які не будуть дуже обтяжливими для споживачів, але і зробити захист прав на контент в мережі Інтернет по-справжньому ефективною. Експертне співтовариство активно долучається до нормотворчої діяльності. Проводяться круглі столи та наради, наслідком яких не завжди стає певний документ, втім кожний такий захід призводить до поступового порозуміння сторін із різними поглядами на дану проблему і є складовою частиною суспільного діалогу.

ANALYTICAL NOTE

on the Monitoring of Copyright Protection in Ukrainian Segment of the Internet

1. World's leading economies investments in non-property assets, like an intellectual property (hereinafter – "IP"), replaced the traditional investments in tangible assets in the last few years. Among the first 20 persons in the world's top of the richest people are always those whose business adapted to the new "economy of knowledge" and gets good dividends from it. So, from the financial point of view, the desire of a state to pursue a policy of protectionism on such investments seems logical. The United States of America is one of those states. According to the US Commerce Department report, an income from the IP industry amounted to 5.06 trillion dollars in 2010. The US Trade Representative (USTR) activities are the most important in the of investor's interests protection. When it comes to IP-rights protection, a Special 301 Report (also known as "301st list") is worth mentioning. The US Trade Representative indicates in it the existing encumbrances for US companies business in a particular country. Usually, such encumbrances are imperfection of current IP rights protection legislation and its practical application.
2. It should be noted that value judgments about the imperfection of legislation of particular country are expressed from a position of protecting the interests of big US companies, rather than from a position of legal engineering, effectiveness of legal regulation of social relations and other reasons, which are supposed to be legal standards for laws. Notwithstanding the fact that the US Trade Representative recalled its report concerning Ukraine in 2014, the reasons for its compiling certainly required a critical analysis.
3. First of all, we should pay attention to the policy of the biggest software companies. Despite the successful practice experience for software localization in the Baltic States, Microsoft has long tried not to apply such practice in Ukraine. Microsoft Ukraine management declared their plans for price reduction in 2014. Certainly, it is a good sign. However, it logically comes to the necessity of the following actions: (a) to do the revaluation for all the complaints put forward to Ukraine and (b) to substantiate the announced price. Those steps will allow the biggest world's software developer in the world and in fact the monopolist on Ukrainian market (more than 2/3 of all Ukrainian Internet users use Windows OS) to avoid complaints from the Antimonopoly Committee of Ukraine and strengthen the relations with Ukrainian users.
4. Today localization is one of the first steps, which may start formation of consumer culture of Ukrainian users with respect to IP rights. In this case, the software price will be substantially reduced and, therefore, the percent of illegal software usage will be reduced too.
5. In addition, a review of sanctions and measures of responsibility for the copyright laws violation is a very important factor. The majority of right holders were for harshening of responsibility and increasing the police raids number. We must admit the inefficiency of such measure. The excessive use of the police methods of influence on the society has resulted in a strong distrust to right holders and formed their negative image among a substantial part of the Internet audience. In our point of view, the distrust to law enforcement authorities was one of the most important reasons of political crisis in Ukraine in the end of 2013 – in the beginning of 2014 (Euromaidan – Maidan). According to the results of a social research, made by the Institute of Sociology of NAS of Ukraine in Spring 2013, only 1% of Ukrainian population implicitly trust the police. Today, along with the police reform, right holders should review their policy of interactions with the society to the direction of implementation of civil responsibility through judicial proceedings.
6. The software price is the main factor, which leads to the so-called "Intellectual piracy". This thesis is approved by a Big Mac Index, which is based on the value of a Big Mack production in a particular country. Its price was \$ 2,27 in Ukraine, and \$ 4,62 in US on January 2014, which

points at equitable rate based on 4,11 UAH for US dollar. The present situation when the software price in Ukraine and in the USA is almost equitable looks at least strange.

7. Along with this, the practice of pre-installed products, when along with buying a gadget a user receives a legal copyright product, shall be positively evaluated. This practice has significantly reduced the use of illegal software in Ukraine. Today the majority of laptops are sold with the installed legal software. This example demonstrates the ability of the market to self-regulation and the possibility of combating piracy by purely economic methods. This factor should also be taken into account by authoritative international organizations during the subsequent announcement of any figures about the piracy level in Ukraine.
8. Another important issue is how to provide licensed software to state authorities. The procedure of public procurement, which exists nowadays, can hardly be called transparent and controlled by public. The state has not developed a mechanism of definition of its needs in information products and bringing this information to market so far. This makes a procurement procedure vulnerable to corruption and unsuitable to market conditions. Ukrainian society criticized the software legalization program. Indeed, instead of determining the real needs of the state in software and selecting the optimal product, a tender among suppliers of the same software was announced. At the same time, the information about public authorities' needs in hardware and software has been issued as allegedly real information of the number of hardware with illegal software at state authorities. Moreover, a factual monopoly of Microsoft on the software market has already been the subject of public organizations appeal to the Antimonopoly Committee of Ukraine. This put other software producers at a disadvantage and did not contribute to strengthening a culture of legal software use in the society.
9. The idea of software legalization at the state authorities looks distorted and is poorly perceived by Ukrainian citizens. Without accurate assessment of the number of installed illegal software and revealing the whole spectrum of companies, whose programs are used illegally by the state, the program of legalization looks like a claim of one company to Ukraine. Herewith, the probable price of maintenance and installation of this software is not considered in the calculation of the lost profits amount. Moreover, the amount of claims differs, and Ukrainian taxpayers perceive this as an attempt to enter into a criminal conspiracy with the Ukrainian authorities or blackmail by a state under threat of sanctions. A key factor in this situation is the requirement not to stop the illegal use of the software but to pay the amount of money. The State of Ukraine and software developers should start a transparent constructive dialogue aimed at (a) phasing out of the use of illegal software, (b) identifying the real software needs of the state (c) developing of precise and transparent rules for software procurement. Apart from this process, a real estimation of software developers' damages from unlawful use of intellectual property objects by a state should begin. This process should start with the calculation of damages, which would be able to explain the amount of material claims.
10. One more important aspect being pointed by foreign observers is protection of the copyright holders' rights on various content which is spread either via *Internet or by means of* physical storages. Therefore, it is worth mentioning a few circumstances, which foreign observers (including the United States Trade Representative) do not want to emphasize in their reports and statements. It worth saying that, in spite of the widely recognized high role of IP objects, their entry into a market is accompanied with less calculations than, for example, with tangible assets. For example, entry of any consumer product is accompanied by a scale market research, analysis of its structure and condition. Price segment calculation and product familiarization occur only after receiving and processing of the complete set of data. Market of IP objects is quite a different story. The copyright holders blame Ukraine for causing multimillion losses inflicted by infringement of IP rights without conducting any scale Ukrainian market research and defining Ukrainian market volume. It follows from completely cryptic right holders' remarks on losses and missed profit. Microsoft Ukraine estimated losses resulted from piracy only in state bodies at 200

million US dollars. In addition, there is a wide practice of collection of royalty by collective management organizations, which have not received powers from the respective copyright holders. This fact was confirmed in 2013 year 301 Report. In addition, reports of the International Intellectual Property Alliance (IIPA) always raise questions concerning their rendering (how, by whose help and what calculation principles are used). Any statements about losses in this field cannot be perceived seriously without scale and systematic research of Ukrainian market of IP objects, including its purchasing power. Herewith, an important factor of information analysis will be publicity of information and usage of effective methods recognized by the scientific world. The importance of IP objects market should be reflected in approaches to its research.

11. Measuring the piracy level expressed as percentage deserves special comments. The percentage of piracy is ivory-towered and have no relation to transparent calculation formulas and such percentage becomes a laughingstock for illegal software supporters. At the same time calculating the amount of illegal downloads clearly demonstrates the insignificant role of Ukraine in the field of Internet piracy. The culture, which was launched by The Pirate Bay became successful primarily due to non-transparent right holders' behavior. This cultural behavior develops in Ukraine as well due to lack of proper exchange of information and transparency within the market of IP objects.
12. We have to admit the false nature of combination of problems of illegal software use and illegal distribution of copyright objects such as music, movies, etc. Despite the similar nature of the problems and similar effects, the essence of solving the problem of illegal software use and forming the copyright objects market are two separate processes, which should take place based on different approaches.
13. A substantial disadvantage of business model of copyright objects, which is used in the Ukrainian market, is a lack of a relevant (exactly for countries with developing economy) scheme of content monetization on the Internet. A progressive "revenue sharing" system can be such a scheme. According to it, a big right holder receives not fixed and pre-agreed amount of royalty for the using of content, but a reward, the amount of which depends on, for example, the number of downloads or links to some objects. In practice, the lack of such system causes unreasonable right holders' expectations on profits, which then are compensated by imposing of fines and other sanctions for IP rights infringement because of buying or downloading unlicensed content.
14. The government, first, takes steps to regulate the problem of Internet piracy under the pressure of right holders. However, these steps are not satisfactory yet. In particular, State Intellectual Property Service of Ukraine on behalf of the Cabinet of Ministers of Ukraine is working on a draft law «On Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine on Protection of Copyright and Related Rights on the Internet», which introduces a procedure of websites blocking. However, the efficiency of such work is still low because of the very short term reserved for public discussion of the draft. This leads to using of the text previously criticized by the expert community. This text is not harmonized with the EU legislation and as many borrowings from legislation of Russian Federation and defects of legislative engineering. However, we note that when borrowing legal rules from legislation of Russian Federation, we cannot expect a different result, namely that copyright law will be used for censorship on the Internet under low indicators of combat with piracy. Therefore, we consider it necessary to radically revise the approaches to the issue of websites blocking, in particular, do not agree to pre-trial websites blocking. Herewith, it is necessary to ensure the principle of technological neutrality. At the same time, work on the harmonization of the text of the draft with key players of the market, which started in late 2014 by the State Intellectual Property Service of Ukraine, gives reasons to expect a positive outcome of revision of the text.
15. Among the positive trends in the Ukrainian segment of the Internet, it should be noted that many Ukrainian Internet resources, which provide their users an access to the content or work as

platforms for its location, implement a practice of responding to notices on copyright infringement in compliance with the Digital Millennium Copyright Act. This Ukrainian resources' initiative deserves a positive assessment, considering that the legal force of this Act does not extend to the territory of Ukraine, and that such resources are less competitive than obviously pirate resources, which do not respond to complaints of right holders. However, the system of electronic claims became an important part in the practice of Ukrainian Internet resources. It demonstrates the ability of the market to self-regulation and its predisposition to implementation of transparent rules. This trend may become the most powerful instrument of self-purification of Ukrainian market with the support of the right holders and the state.

16. Ukrainian expert community in the face of specialized associations of market participants, lawyers, government representatives, is constantly working to improve Ukrainian legislation on the protection of IP rights. In particular, initiatives to establish a register of copyrights and make amendments to existing legislation in order to create opportunities for a new system of copyright and related rights have already been announced. This system will not only gain new sources of monetization, which will not be very burdensome for consumers, but also make the protection of the rights on content on the Internet truly effective. The expert community actively takes part in the legislative activity. Round tables and conferences are held, and although their result is not always a certain document, such events lead to a gradual understanding of the parties of different views on this issue and is a part of the public dialogue.